

BOROVO NASELJE – izvještaji s rasprave

21. siječnja 2009. godine – otvaranje glavne rasprave, čitanje optužnice, početak dokaznog postupka

Nakon što je Predsjednik Vijeća objavio predmet raspravljanja i sastav Vijeća, utvrđen je identitet optuženika te je oštećenik poučen o njegovim pravima.

Predsjednik Vijeća nije dopustio ekipi Vinkovačke televizije snimanje ovoga ročišta za glavnu raspravu, jer odobrenje za snimanje nisu tražili od Predsjednika Vrhovnog suda RH.

Zamjenik ŽDO iz Vukovara pročitao je optužnicu ŽDO iz Vukovara, br. K-DO-5/06, od 29. prosinca 2006. godine.

Optuženik je rekao da je razumio optužnicu te da se ne osjeća krivim za djelo koje mu se stavlja na teret. Izjavio je da razumije hrvatski jezik, a obranu će iznijeti na kraju dokaznog postupka. Suglasan je da ga tijekom postupka brani braniteljica po službenoj dužnosti, odvjetnica Jasminka Mandić.

U dokaznom postupku saslušani su: svjedok oštećenik dr. Tomislav Kovačić i svjedok Eduard Vajand.

Svjedočenje dr Tomislava Kovačića

Ponovio je svoj iskaz, koji je davao 29. svibnja i 4. srpnja 2006. godine.

U atomskom skloništu zgrade u kojoj je stanovao, svjedok oštećenik, po struci liječnik, je organizirao priručnu ambulantu. Kritičnog dana, 20. studenoga 1991. godine, došao je jedan vojnik iz rezervnog sastava JNA, rekao je da izađu van, da im JNA garantira sigurnost. Pitao je ima li u skloništu težih bolesnika. Rekao je svjedoku oštećeniku da ide sredinom ceste do lokala „Lion“, te traži kola za transport bolesnika. Svjedok oštećenik je na putu do lokala vidio optuženika, kod benzinske crpke. Optuženika poznaje od ranije, iz viđenja. Vidio je da je optuženik bio naoružan. Čuo je optuženika da je komentirao da ga poznaje, da je svjedok oštećenik bio za Tuđmana.

Kad je svjedok došao do „Liona“, ondje je bilo 300 ili više ljudi, puno pripadnika JNA i paravojnih formacija, svi su stajali u polukrugu. Tenk je stajao na raskrižju. Svjedok oštećenik je vidio da najmanje desetak ljudi leži na zemlji, potrbuške, s rukama na potiljku. Ne zna kako je došlo do toga, netko je zapovijedio da i on mora leći s tim ljudima. Pokušavao se više puta ustati i objasniti da je došao po vozilo za bolesnike. Svaki put kad bi se pokušao ustati uslijedila je zapovijed da legne. Okolo su šetali teritorijalci i prijetili kundacima onome tko se pokuša pridići. Dok je ležao ovlašt je pogledao iza sebe. Vidio je optuženika, koji je stajao metar udaljen iza njega. Ne zna je li tada imao oružje. Čuo je optuženog i siguran je da je optuženi govorio da on zna da je svjedokova supruga Srpkinja, ali da svjedok nije Srbin, da je za Tuđmana. Osim optuženika nitko nije stajao u blizini svjedoka oštećenika. Par minuta nakon što je ovlašt pogledao optuženika i čuo te riječi, u trenutku kad se ponovo pridizao, čuo je pucanj i osjetio da je ranjen. Jedan pripadnik JNA, kapetan s Vojno-medicinske akademije iz Novog Sada, stavio je svjedoku prvi zavoj. Svjedok oštećenik je ponovno morao leći potrbuške. Nakon nekog vremena, sa ostalima je morao ići, s rukama na potiljku, prema kombinatu Borovo.

Nakon što je ranjen svjedok oštećenik više nije vidio optuženika. Čuo je da je optuženika odveo Živko Balaban, u neki kamion. Od više ljudi, koji su bili nazočni, padobranca prezimenom Kukavica, Blaževića, čuo je da je optuženik pucao u njega. Svjedok oštećenik je rekao da on nije vidio da je baš optuženik pucao u njega. No, čuo je to od više ljudi, a postoji i snimka na kojoj se vidi svjedok oštećenik i ostali kako leže.

Nakon petnaestak dana svjedok oštećenik se varatio u Vukovar. Desetak dana nakon što je bio u Vukovaru, kad je izlazio iz svoje zgrade, primijetio je optuženika i jednog čovjeka imenom Branko. Morao je proći pored njih. Optuženik je pokazao prstom na svoj obraz, da ga svjedok oštećenik poljubi u obraz. Svjedok oštećenik je rekao da je bio u takvom strahu da ga je morao poljubiti u obraz.

Svjedok oštećenik je rekao da imovinsko pravni zahtjev ne postavlja. Nije prijavio optuženika, ne zna kako je došlo do ovog postupka, no, kad je postupak započeo odlučio je sve reći. Važno mu je da optuženik odgovara za djelo koje je počinio.

Svjedočenje Eduarda Vajanda

Svjedok je prvi iskaz davao 13. srpnja 2006. godine.

Poznaje optuženika od djetinjstva, odrasli su zajedno, no, nisu bili prijatelji. Kritičnog dana, 20. studenoga 1991. godine, bio je zarobljen sa Josipom Blaževićem i doveden pred lokal „Lion“, gdje je morao leći na zemlju, potrbuške, s rukama na potiljku. Do njega je ležao Josip Blažević, pa još nekoliko osoba, te dr Tomislav Kovačić. Bez obzira što je zapovijed bila da nitko ne smije podizati glavu, zarobljenici su svako malo pogledavali, kako bi vidjeli tko su osobe koje se nalaze oko njih. Svjedok je vidio više osoba koje je poznavao. Kritičnog dana vidio je optuženika na tom prostoru, vidio je da je bio naoružan.

Svjedok nije vidio da je optuženik prišao dr Tomislavu Kovačiću te da je uperio pušku u njega. Josip Blažević mu je pričao, kasnije, da je vidio kad je optuženik došao s leđa dr Tomislavu Kovačiću, da je cijev puške približio glavi dr Kovačića. U tom trenutku je priskočio policajac JNA i uhvatio optuženika za ruku.

U trenutku kad je čuo pucanj svjedok je pogledao i ugledao krvavu glavu dr Tomislava Kovačića. Nije čuo da je optuženik nešto rekao dr Tomislavu Kovačiću. Od dr Kovačića svjedok je bio udaljen tri do pet metara.

Presjednik Vijeća predočio je svjedoku njegov iskaz dan na zapisnik dana 13. srpnja 2006. godine, u kome je rekao da je vidio da se dr Tomislav Kovačić pridigao tri ili četiri puta. Vidio je da im je s leđa prišao Dušan Zinajić i zapovijedio dr Tomislavu Kovačiću: „lezi dolje ustašo“, što dr Kovačić nije poslušao i ponovo se pridigao. Nakon toga je Dušan Zinajić prišao sasvim blizu dr Kovačiću i približio cijev puške njegovoj glavi. Vidio je da je tada priskočio policajac JNA, uhvatio Dušana Zinajića za ruku. Međutim, Zinajić je pritisnuo obarač ranivši dr Tomislava Kovačića u tjeme. Na pitanje da pojasni razlike, svjedok je rekao da je točno ono što je danas rekao, ostavši pri tvrdnji da nije vidio da je Dušan Zinajić pucao u dr Tomislava Kovačića, da je cijeli događaj čuo od Josipa Blaževića. Vidio je samo krvavu glavu dr Tomislava Kovačića.

02. ožujka 2009. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedok Josip Blažević

Svjedok je dao iskaz u istrazi dana 13. srpnja 2006. godine. Ukratko je ponovio svoj iskaz rekavši da je kritičnog dana, 20. studenoga 1991. godine, ležao oko sat vremena na zemlji, potrbuške, sa rukama na zatljku. Više osoba je dolazilo pogledati osobe koje leže na zemlji. Nisu ih tukli, no, govorili su ljudima na zemlji da su ustaše i prijetili da će im činiti zlo. Došao je Živko Balaban i rekao da svi podignu glavu. Svjedok poznaje Živka Balabana, koji je susjed svjedokova brata. Prije rata svjedok je u mjesnoj zajednici, gdje je živio, bio član HDZ. Svjedok je rekao da je, nakon što ga je Živko Balaban prepoznao, prema njemu počelo zlostavljanje. Jedan vojnik je stalno vikao «lezi dolje», što je bila zapovijed.

U visini svjedokovih kukova, desno od svjedoka, ležao je dr Kovačić. Svjedok je djelomično vidio, više čuo, da je dr Kovačić stalno govorio dr Joviću da mu je otac ostao nepokretan u podrumu, u priručnoj ambulanti, plašio se da će početi bacanje bombi po podrumima. Prema svjedoku je došao jedan vojnik star oko 25 godina, uredna izgleda, čije ime svjedok ne zna. Taj vojnik je svjedoku uperio u glavu cijev puške, na sredinu ili u potiljak. Pitao je svjedoka da li da povuče obarač. Svjedoka je bilo strah, ništa nije odgovarao, jer je znao da bi njegov potvrđan odgovor značilo da će taj svjedok pucati, a nije želio niti moliti. Nakon što je svjedok podigao glavu vojnik mu je pušku uperio u čelo i ponovo ga pitao da li da puca. Dok je svjedok šutio čuo se pucanj. Svjedok se uplašio, insiktivno je podigao glavu i u trenu pogledao na stranu odakle se pucanj čuo. Vojnik koji je imao uperenu pušku u svjedoka odmah je otišao od njega. Vidio je da je prišao opt. Dušanu Zinajiću, uhvatio ga za ruku i oduzeo mu oružje. Uz dr Kovačića u tom trenutku nije bilo nikoga osim Dušana Zinajića i vojnika koji je imao donedavno uperenu pušku u svjedokovu glavu. U svjedokovo lice išao je ispušni dim iz puške koju je držao Dušan Zinajić. Stoga je svjedok siguran da je pucati mogao samo Dušan Zinajić. Svjedok je rekao da do kritičnog trenutka, kada je čuo pucanj, nije vidio opt. Dušana Zinajića u blizini. Vojnik koji je imao donedavno uperenu pušku u svjedokovu glavu rekao je Dušanu Zinajiću: «Pijanduro jedna, pobićeš mi ustaše». Nakon toga je došla vojna policija i odvezla Dušana Zinajića.

Svjedok je rekao da mu je vojnik, koji je imao uperenu pušku u njegovu glavu, zadao udarac nogom u rebra. Svjedok je zadnji odveden u kamion, kojim je odvezen u kombinat «Borovo», gdje su popisani, nakon čega su odvezeni u logor u Srbiju. U tom kamionu je bio i Dušan Zinajić. Kad se svjedok popeo u kamion od Dušana Zinajića je dobio udarac u predjelu lijevog obraza. Od jačine udarca izbijena su mu tri zuba. Svjedok je progutao komad zuba i sukrvicu, nije želio da vide da on krvari. Da bi izbjegao udarac svjedok se bacio na pripadnike vojne policije.

Svjedok poznaje opt. Dušana Zinajića od prije rata, iz susjedstva. Kritičnog dana optuženik je imao brkove, bradu staru desetak dana, zaudarao je na alkohol. Imao je na glavi kacigu, bio je obučen u SMB uniformu, imao je noviji šinjel.

Svjedok Vladimir Kukavica

Svjedok je iskaz dao u istrazi dana 14. srpnja 2006. godine. Ukratko je ponovio da je kritičnog dana, 20. studenoga 1991. godine, ležao u kanalu, u blizini kafića «Lion». On i ostale osobe koje su morale ležati u kanalu, bili su udaljeni 5 metara jedan od drugoga. Kad je naišao Živko Balaban pitao je svjedoka što tu radi. Svjedok poznaje Živka Balabana od ranije, jer je sin Živka Balabana radio kod svjedoka. Svjedok ga je zamolio da ga spasi. Na to je Živko Balaban rekao jednoj osobi nadimkom «Muki» da garantira za svjedoka, da svjedok ništa nije učinio. Svjedoku su dopustili da ode na desnu stranu. Tu je klekao do dr Kovačića. Dolazili su neki teritorijalci, koji su na remenima imali bijele epolette, kao neke oznake. Jedan pijani vojnik je došao, govorio je dr Kovačiću da ga se sjeća, da ga je dr Kovačić istjerao iz ambulante kada je jedne zgrade došao sa djetetom. Taj pijani vojnik pitao je svjedoka je li on Vladimir Kukavica «onaj pilot», prigovarao je svjedoku da je išao u Bogdanovce osnivati HDZ. Taj vojnik bio je između svjedoka i dr Kovačića, nešto je pitao svjedoka, potom dr Kovačića. Taj vojnik je čučao

pored dr Kovačića, uglavnom s njegove desne strane. Sve vrijeme taj je vojnik držao kundak puške na zemlji, a cijev uz glavu dr Kovačića. Držao je prst na obaraču cijelo vrijeme dok je prigovarao dr Kovačiću. Odjednom se začuo pucanj. Svjedok je pretpostavio da je pijan, te je mogao mahinalno povući obarač, jer vjeruje da je htio ubiti dr Kovačića da bi podigao pušku i pucao.

Svjedok je vidio da je dr Kovačić ranjen, da mu curi krv. Tražio je da se dr Kovačiću pruži prva pomoć. Dr Kovačić je ranjen pao na svjedokove ruke. Kad je svjedok pogledao vidio je da je vojnik, koji je bio između njega i dr Kovačića i prigovarao im, imao pušku u ruci, da je puška bila naslonjena na zemlju. Osim toga vojnika nikoga nije bilo u blizini. Živko Balaban je odmah prišao tom vojniku i rekao mu: «Budalo jedna tko ti je dozvolio da to radiš», uzeo mu je pušku. Od pucnja svjedok je ogluhio na desno uho.

Svjedok Josip Križak

Svjedok je dao iskaz u istrazi dana 14. srpnja 2006. godine. Danas je ukratko ponovio da je kritičnog dana, 20. studenoga 1991. godine, išao prema Borovom Selu, jer je čuo da se tamo nalazi njegov otac. U prolazu, na raskrižju ceste, gdje je danas trgovina «Konzum» u Borovom Naselju, gdje je benzinska crpka, vidio je da neki ljudi stoje, neki leže. Rekao je da su Đuro Vereš, Đuro Pečkovski, dr Kovačić, Suzani, kelečali u odnosu na grupu ljudi koji su ležali. Jedna grupa ljudi malo dalje je stajala. Nakon petnaestak minuta, po povratku, vidio je da dr Kovačiću na glavu stavljaju zavoj. Optuženika je tada vidio kod jednog vojnog vozila «pic gauera». Svjedok nema neposrednih saznanja što se dogodilo sa dr Kovačićem.

Svjedok Đuro Vereš

Svjedok je dao iskaz u istrazi dana 13. srpnja 2006. godine. Danas je ukratko rekao je da su kritičnog dana, 20. studenoga 1991. godine, dva vojnika išla sa civilima, jedan naprijed, jedan nazad. Bili su, zaključio je po naglasku, iz Crne Gore. Imali su šubare i kokarde na glavi, jedan je imao pola metra dugačku bradu.

Svjedok je rekao da je ležeći na zemlji morao gledati u zemlju. Ispod ruke je vidio vojnika koji je pucao u dr Kovačića. Vidio je da taj vojnik drži pušku, vidio je da se iz puške «dimi» i siguran je da je taj vojnik pucao. No, svjedok nije vidio tog vojnika da je pucao, stoga sada ne može reći tko je pucao. Govori samo svoj zaključak. Misli da je taj vojnik na glavi imao «titovku», no, nije ga vidio s lica, ne može ga opisati.

Svjedok je rekao da je vojnik koji je pucao u dr Kovačića stajao. Bio je udaljen od dr Kovačića 2 – 3 metra. Pored dr Kovačića bio je Vlado Kukavica. Prije nego što je dr Kovačić bio ranjen, svjedok je čuo da je dr Kovačić više puta ponovio da ima teško bolestanog oca, tražio je da to bude preneseno kapetanu, da ga puste, da on tu ne pripada.

Svjedok Đuro Pečkovski

Svjedok je dao iskaz u istrazi dana 30. kolovoza 2006. godine. Danas je ukratko rekao da je kritičnog dana, 20. studenoga 1991. godine, bio u grupi osoba koje su bile zarobljene. Poznaje opt. Dušana Zinajića, imenovao ga je nadimkom «Ziza». Rekao je da se, dok se optuženik obraćao svjedoku, dr Kovačić pokušao ustati, govorio je nešto u svezi svoga oca. Optuženik je prvo imao uperenu pušku u svjedoka. Svjedok je rekao da je optuženik vjerojatno bio pod utjecajem alkohola, primijetio je da se zaljuljao. U jednom trenutku optuženik je rekao: «I ti si Kovačiću», odmakao je cijev puške sa svjedokove glave. Rekao je da kad je optuženik pucao u dr

Kovačića, optuženikova puška je bila 20 cm od svjedoka. Razmak između optuženika i dr Kovačića bio je oko metar. Dr Kovačić je bio ispred svjedoka pola metra, optuženik je bio odmah iza svjedoka. Hitac je «štrajfovao» po glavi dr Kovačića.

Pročitana je iskaz svedoka Erika Šarića, koji je dao tijekom istrage, dana 14.srpnja 2006. godine.

Pregledan je CD snimak o događaju ispred kafe bara «Lion», u Borovom Naselju, dana 20. studenoga 1991. godine.

Braniteljica je predložila da se izvedu slijedeći dokazi: medicinsko vještačenje radi utvrđenja eventualnih ozljeda oštećenog dr Kovačića; psihijatrijsko vještačenje optuženika na okolnost utvrđenja koliko je alkohol utjecao na voljni element kod optuženika; djelomičnu rekonstrukciju događaja na licu mjesta; balističko vještačenje.

Zamjenik ŽDO iz Vukovara usprotivio se prijedlozima braniteljice, osim prijedloga da se izvede djelomična rekonstrukcija događaja.

Vijeće je odlučilo da će se o prijedlogu braniteljice odlučiti naknadno. Novo ročište za glavnu raspravu zakazano je za dan **1. travnja 2009. godine u 9.00 sati**. Na ročište će se pozvati svjedok oštećenik Tomislav Kovačić, svjedoci Đuro Pečkovski i Vladimir Kukavica.

01. travnja 2009. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedok oštećenik Tomislav Kovačić

Ostao je kod svoga iskaza danog na glavnoj raspravi dana 21. siječnja 2009. godine.

Na današnjem ročištu za glavnu raspravu ponovio je da je nakon ozljeđivanja metkom pao na zemlju, oblila ga je krv, ležao je na travi. Ne zna i ne sjeća se je li izgubio svijest. Sa sigurnošću se jedino sjeća da mu je prišla jedna osoba, koja mu je kasnije prišla u hangaru u Dalju, gdje je bio odvezen. Tada je saznao ime te osobe. Saznao je da je pripadnik vojske, da radi na Vojno-medicinskoj akademiji u Novom Sadu. U razgovoru je čuo da mu je ta osoba previla glavu kad je bio ranjen.

Svjedok je rekao da je, nakon što mu je glava previjena, ponovo morao leći na zemlju sa drugim zarobljenicima. Nakon nekog vremena su pješice, s rukama na potiljku, morali ići do tvornice „Borovo“, odakle je autobusom odvezen u hangar u Dalj. U Dalj je došao kad je pala noć. Iz Dalja je odvezen autobusom u dvoranu „SPENS“-a u Novom Sadu, gdje je došao poslije ponoći.

Svjedok je rekao da je bio u velikom strahu „i vi zaista ne možete ni zamisliti koji je to strah, tako da se ja ne sjećam ni koliko sam ležao dugo, niti eventualno da li sam na trenutak izgubio svijest ili slično jer i prije samog ozljeđivanja bio sam u velikom strahu uslijed svega onog što sam opisao. Ja sam bio u svojstvu zarobljenika i što da vam kažem kad smo dolazili na

„SPENS“ isto je odmah kod ulaza bilo osoba koje su zapisivale i ja čak nisam prepoznao jednu medicinsku sestru koja je radila sa mnom da je ona ta koja zapisuje, takva je to bila atmosfera. Što se događalo na „SPENS“-u ja zaista ne znam, ali što se tiče mene više osoba me je prepoznalo i znam da su me jedni prijatelji koji su prije rata otišli poslom u Novi Sad sa „SPENS“-a odveli u njihov stan. Jednostavno ja nisam imao problema to što sam odveden, a što se događalo s drugima to zaista ne znam¹.

Svjedok je rekao da nije imao problema što je odveden iz sportske dvorane „SPENS“. Tjedan dana nakon toga vratio se u Vukovar. Nije odmah počeo raditi, jer se bunio ministar Jović da je Srbima davao samo Aspirin, a da je Hrvate bolje liječio.

Zbog rane na glavi, između tjemene i zatiljne kosti, nije se javljao liječniku. Njegova supruga je medicinska sestra. Kad je rana dobila krastu, za koju je rekao da je „najbolji zavoj“, supruga mu je povremeno previjala ranu i ispirala alkoholom. I danas pod prstima osjeća ožiljak na glavi od toga ranjavanja.

Svjedok se ne sjeća da su na mjestu njegova ranjavanja bili Vladimir Kukavica i Đuro Pećkovski.

Svjedok Vladimir Kukavica

Ostao je kod svog iskaza danog na raspravi 2. ožujka 2009. godine.

Na današnjem ročištu za glavnu raspravu je rekao da 1991. godine Đuru Pećkovskog nije poznavao, a i sada ga zna jedino po „prezimenu“. Svjedok se ne može sjetiti je li Đuro Pećkovski bio prisutan kad je ranjen dr Tomislav Kovačić. Da bi opisao atmosferu koja je vladala kritične zgrade rekao je da se ni sada ne može sjetiti imena i prezimena niti jedne od dvadesetak osoba koje su morale krenuti prema Trpinjskoj cesti, a koje je odvojio Živko Balaban, a sigurno je da je barem neke od tih ljudi poznavao od ranije.

Rekao je da je, nakon što je dao prvi iskaz u istrazi, sreo dr Kovačića i rekao mu da je išao dati iskaz u vezi njegovog ranjavanja. Dr Kovačić mu je rekao da on to nije prijavio, da je to pokrenuto po službenoj dužnosti.

Svjedok je rekao: „Ja i danas ne poznajem optuženika. Ono što sam rekao ostajem kod toga da je taj vojnik došao iza mene i oštećenog dr Kovačića, da je kleknuo i znam da se između tog vojnika i dr Kovačića vodio „duel“ jer mu je taj vojnik govorio da nije htio njega primiti i pregledati mu dijete, a dr. Kovačić je odgovarao da to nije moguće jer etika mu to ne dozvoljava, da on nikada nije bio dječji liječnik i da bi jedino moglo biti da bi ga uputio na dječjeg liječnika. Nakon toga taj vojnik je upitao mene da li sam ja Vladimir Kukavica, onaj pilot i u prvom momentu ja sam se obradovao jer sam mislio da me zna, pa da će mi to pomoći, tj. očigledno me je znao kad je znao da sam pilot, jer sam ja općenito u Vukovaru bio poznat kao pilot. Međutim, on je meni počeo prebacivati da sam ja išao u Bogdanovce na osnivanje HDZ-a i ja sam počeo objašnjavati da sam ja išao i u srpska sela, ali ne zbog osnivanja HDZ-a, ali jednostavno primijetio sam da mi to ništa ne pomaže jer mi je on očigledno zamjerio za Bogdanovce i HDZ, tako da sam ja poslije određenog vremena ušutio. Jednostavno ja sam u jednom trenutku vidio da je ovaj vojnik držao prst na obaraču da je puška kundakom na zemlji, a cijev praktično na glavi oštećenog dr Kovačića. Kada sam govorio o onom opaljenju to sam pretpostavio iz razloga jer pijan čovjek ima namjeru na nešto se osloniti. Međutim, sigurno je da ja nisam vidio sam čin kad je metak ispaljen, jer prošlo je najmanje dvije minute između trenutka kada sam vidio da onaj vojnik drži prst na obaraču i da puška stoji onako i trenutka kad je ispaljen hitac“.²

Svjedok je rekao: „Sigurno je da ja nisam vidio vojnika u trenutku kad je ispaljen hitac, ali znam da odmah nakon ispaljenja je Živko Balaban prišao tom vojniku i da mu je rekao:

¹ Zapisnik Županijskog suda u Vukovaru, od 1. travnja 2009. godine, br. K-11/07, str. 2

² Zapisnik Županijskog suda u Vukovaru, od 1. travnja 2009. godine, br. K-11/07, str. 4

„Pijana budalo, tko ti je dozvolio da to uradiš“. Znam da su uzeli pušku tom vojniku i da su ga negdje odveli ali ne znam gdje³.

Svjedok Đuro Pećkovski

Ostao je kod iskaza danog na raspravi dana 2. ožujka 2009. godine.

Na današnjem ročištu je rekao da je 1991. godine Vladimira Kukavicu znao iz viđenja, kao i danas. Sjeća se da je Vladimir Kukavica ležao na zemlji s ostalim zarobljenim ljudima, no ne sjeća se gdje je točno bio. U sjećanju mu je ostao dr Kovačić i to stoga što je bio ozlijeđen. Sjeća se i Suzani Piera, jer je istom motao cigaretu.

Svjedok se ne sjeća tko je bio uz dr Kovačića neposredno prije nego što će dr Kovačić biti ozlijeđen. Kad je dr Kovačić pao tu je bilo više ljudi, dr Kovačiću je stavljen „jastučić na ranu“⁴.

Zamjenik ŽDO iz Vukovara predložio je da se kao svjedok sasluša Goran Kisić. Informaciju o ovom svjedoku ŽDO iz Vukovara dobilo je od Josipa Blaževića, koji je ispitan kao svjedok u ovom postupku.

Svjedok oštećenik je rekao da je to osoba koja mu je kritičnog dana pomogla da izađe iz autobusa, ali ne zna imali li ta osoba ikakvih saznanja o kritičnom događaju.

Braniteljica optuženog nije se protivila prijedlogu za saslušanjem svjedoka Gorana Kisića. Rekla je da ju je opt. Dušan Zinajić upozorio da mu je Dragan Pantić u jednom razgovoru rekao da ga je Josip Blažević sreo i pitao ga da li bi želio svjedočiti u postupku pred sudom „i to da je Zinajić pucao u dr Kovačića, a isti je rekao da ne može svjedočiti kad nije bio uopće nazočan, ...“⁵.

Predložila je da se kao svjedok sasluša Dragan Pantić. Rekla je „da obrana od ranije ima saznanja da Josip Blažević u neku ruku provodi istragu, tj. da agitira i traži osobe koje bi svjedočile u ovom predmetu“⁶.

Vijeće je odlučilo izvesti dokaz saslušanjem svjedoka Gorana Kisića, izdati nalog dr Anti Blažanoviću za vještačenje pregledom oštećenog Tomislava Kovačića.

Odbilo je saslušati svjedoka Dragana Pantića, jer o kritičnom događaju nema neposrednih saznanja.

Novo ročište za glavnu raspravu održat će se dana **28. travnja 2009. godine.**

³ Zapisnik Županijskog suda u Vukovaru, od 1. travnja 2009. godine, br. K-11/07, str. 4

⁴ Zapisnik Županijskog suda u Vukovaru, od 1. travnja 2009. godine, br. K-11/07, str. 5

⁵ Zapisnik Županijskog suda u Vukovaru, od 1. travnja 2009. godine, br. K-11/07, str. 6

⁶ Zapisnik Županijskog suda u Vukovaru, od 1. travnja 2009. godine, br. K-11/07, str. 6

Vještak sudsko medicinske struke mr sc dr Anto Blažanović

Ostao je kod svog pisanog nalaza i mišljenja od 7. travnja 2009. godine. Vještak je konstatirao da je pregledao glavu oštećenika dr Tomislava Kovačića. Vidi se ožiljak star između 10 i 20 godina. Ožiljak je nastao od djelovanja projektila iz ručnog vatrenog oružja. Radi se o lakoj tjelesnoj povredi.

Svjedok Gordan Kišić

Rekao je da poznaje i opt. Dušana Zinajića i oštećenika dr Tomislava Kovačića. U kritično vrijeme bio je mobiliziran pri jedinicama bivše JNA, kao vozač u komandi stana u Boboti. Oko 20. ili 21. studenoga 1991. godine tražio je roditelje. Našao ih je u Dalju. O kritičnom događaju nema ni neposrednih ni posrednih saznanja.

Pročitani su materijalni dokazi:

- zapisnik o pretrazi stana i drugih prostorija PP Vukovar,
- nalaz i mišljenje vještaka mr sc. Dr Ante Blažanovića od 7. travnja 2009. godine.

Odbijeni su prijedlozi obrane za:

- djelomičnom rekonstrukcijom događaja,
- balističkim vještačenjem,
- neuropsihijatrijskim vještačenjem.

Obrana opt. Dušana Zinajića

Optuženik je ostao kod svoje obrane dane **u istrazi**, kada je rekao da je u rujnu 1991. godine postao pripadnik TO u Borovu Selu. Tada je zadužio uniformu, poluautomatsku pušku tzv. „PAP“-ovku. Oštećenika dr Tomislava Kovačića poznaje od ranije. Kritičnog dana optuženik je išao vidjeti svoj stan. Išao je iz Industrijske ulice prema Ulici Karla Marxa i na križanju je vidio mnoštvo civila na zemlji i sa strane. Oko njih su stajali pripadnici bivše JNA, raspoređivali su ih i odvajali. Zastao je s još par vojnika. Tu je vidio Tomislava Kovačića, sa kojim nije kontaktirao, ništa mu nije rekao. Razgovarao je sa drugim civilima koje poznaje od ranije, svi su tu bili zarobljeni. Dok su pričali čuo se hitac, ne zna iz kojeg smjera. Vidio je da je dr Tomislav Kovačić ranjen. Optuženiku je tada prišao jedna od vojnika bivše JNA i oduzeo mu pušku. Optuženik je rekao da je bio „u prilično pijanom stanju, tako da je taj vojnik valjda mislio da je on i pucao. Ali, nije pucao, već je samo bio jako pijan“. ⁷ Nakon toga taj vojnik je odveo optuženika među civile. Nakon 15 minuta vojnik je izvadio pušku iz kamiona i vratio optuženiku. Rekao mu je da može ići. Petnaest dana nakon toga događaja dr Tomislav Kovačić je nastavio

⁷ Optužnica ŽDO iz Vukovara, br K-DO-5/06 od 29. prosinca 2006. godine, stranica 7

raditi u ambulanti u Borovu. Krivične zgone optuženik je razgovarao sa civilom Ljubišom Subanovićem, iz kamiona se sjeća zatočenih civila Josipa Blaževića i jednog čovjeka kome ne zna ime. Od prije rata poznaje Živka Balabana, radili su u Kombinatoru, ali ga kritičnog dana nije vidio.

Na današnjem ročištu za glavnu raspravu rekao je da oštećenika nije vidio da leži potrbuške s rukama na zatiljku. Vidio ga je kad je dr Kovačić prolazio pored njega. Dr Kovačić je išao od Borova Naselja prema mjestu gdje je bila grupa ljudi. Optuženik je bio u društvu sa Vasom Pivarskim i Slavkom Višekrunom. Ne sjeća se da je kontaktirao sa dr Kovačićem. Nije krenuo za oštećenikom. Stajao je na nogostupu preko puta „Alastora“. Vidio je da neki ljudi leže potrbuške na zemlji, raspoređivali su ih aktivni vojnici i neki drugi. Nije gledao koji su to ljudi. Nije prilazio neposredno tim ljudima, najbliže im je bio na udaljenosti od 10-tak metara. Vidio je da najviše maltretiraju Đuru Hodaka i Eriha Šarića. Ne sjeća se je li vidio Đuru Pećkovskog i Vladimira Kukavicu. Kritične zgone uopće nije pucao, nije imao razloga pucati. Ne sjeća se da je došao u blizinu osoba koje su eventualno čučale, ne sjeća da bi pušku stavljao na zemlju. Kod caffè bara „Lion“ zadržao se dva sata. Stalno je imao pušku na ramenu, puška mu nije ispadala, nije ju skidao s ramena. Kada mu je vojnik bivše JNA uzeo pušku, uzeo mu je sa ramena. Siguran je da nije pucao, nije bio pijan u toj mjeri da se ne bi sjećao je li pucao ili ne. Poslije 10 – 15 minuta vojnik bivše JNA mu je vratio pušku. Nakon toga je otišao u svoj stan, popeo se stepenicama na IV kat. Ne sjeća se da mu je, osim vojnika bivše JNA koji mu je uzeo pušku, prilazila druga osoba. Taj vojnik ga je smjestio u kamion, gdje je vidio Blaževića. Nakon što je čuo pucanj vidio je da se oko nekoga „muvaju“, ali nije vidio o kome se radi. Siguran je da nije vidio oštećenika dr Tomislava Kovačića. Odmah nakon toga mu je naredeno da ide u kamion, nakon što je ušao u kamion spuštana je cerada, nije dalje mogao vidjeti. Optuženik je rekao da ga je prijavio Josip Blažević. Prije su bili u dobrim odnosima, radili su u istom poduzeću. Na pitanje kako objašnjava da ga je prijavio Josip Blažević, ako je s istim bio u dobrim odnosima, optuženik je rekao: „Ja sam ga u kamionu dva puta udario“, nakon čega se ispravio: „Ne sjećam se da sam ga udario“. U novinama je pročitao 1998. godine da je Josip Blažević optuživao 10-tak osoba, najviše optuženika, da su ratni zločinci.

Vijeće je prihvatilo prijedlog braniteljice da se izvede psihijatrijsko vještačenje optuženika radi utvrđivanja njegove ubrojivosti kritične zgone, a vezano za alkoholiziranost.

09. lipnja 2009. godine – nastavak dokaznog postupka, govori stranaka i završetak glavne rasprave
--

Zamjenik ŽDO iz Vukovara izjavio je da je sukladno provedenom dokaznom postupku precizirao optužnicu u činjeničnom i pravnom opisu.

Optužnica sada glasi:

„Dana 20. studenoga 1991. godine, u Vukovaru, nakon okupacije dijela grada zv. „Borovo naselje“, na raskrižju ulica Karla Marxa i Borovske ceste, na prostoru između caffè bara „Lion“, pripadnici tzv. JNA i paravojnih postrojbi doveli su i držali oko sto zarobljenih civilnih osoba. Grupi od oko petnaest muških osoba naredili su da legnu potrbuške na tlo, jedan pored drugog, s rukama na potiljku, što su ovi u strahu i učinili. Među tim osobama nalazio se i Tomislav Kovačić. Optuženik, kao pripadnik paravojnih postrojbi, protivno odredbi čl. 3. st. 2. točkama a i c Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata, od 12. kolovoza

1949. godine i čl. 51. st. 2. i 6. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I), prišao je s leđa Tomislavu Kovačiću i iz puške ispalio hitac u smjeru njegove glave, „ali je Tomislav Kovačić u tom trenutku pomaknuo glavu, pa ga je zrno okrnulo po tjemenu glave poslije čega ga je oblila krv, zadavši mu time tjelesnu ozljedu (laku) razdernu ranu tjemena glave,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme okupacije nečovječno postupao prema civilnom stanovništvu, te primijenio mjeru zastrašivanja i terora,

pa da je time počinio krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZ RH.“

Braniteljica i optuženik su smatrali da je činjenično stanje neznatno izmijenjeno. Što se tiče pravnog opisa smatrali su da je bilo nužno imenovati koja Ženevska konvencija i dopunski protokol su povrijeđeni.

Temeljem odredbe čl. 341. st. 4. ZKP u svezi s čl. 320. st. 3. ZKP optuženik je upitan je li razumio optužnicu.

Optuženik se izjasnio da je razumio izmijenjenu optužnicu, da se ne smatra krivim.

Pročitani su nalaz i mišljenje vještaka psihijatrijske struke psihijatra dr. Berislava Pašalića te izvod iz kaznene evidencije na ime opt. Dušana Zinajića.

Iz nalaza i mišljenje vještaka psihijatrijske struke utvrđeno je da je optuženik u kritično vrijeme bio smanjeno ubrojiv u manjem ili srednjem stupnju.

Iz izvatka iz kaznene evidencije utvrđeno je da optuženik do sada nije osuđivan.

Obrana optuženika

Opt. Dušan Zinajić je rekao da ostaje kod svoje obrane iznijete u istrazi dana 21. travnja 2006. godine i na glavnoj raspravi od 28. travnja 2009. godine. Ponovio je da nije kriv i da nije pucao.

U istrazi je rekao da je u rujnu 1991. godine postao pripadnik TO u Borovu Selu. Tada je zadužio uniformu i poluautomatsku pušku tzv. papovku. Oštećenika dr. Tomislava Kovačića poznaje od ranije. Kritičnog dana optuženik je išao vidjeti svoj stan. Išao je iz Industrijske ulice prema Ulici Karla Marxa i na križanju je vidio mnoštvo civila na zemlji i sa strane. Oko njih su stajali pripadnici bivše JNA, raspoređivali su ih i odvajali. Zastao je s još par vojnika. Tu je vidio Tomislava Kovačića, sa kojim nije kontaktirao, ništa mu nije rekao. Razgovarao je s drugim civilima koje poznaje od ranije, svi su tu bili zarobljeni. Dok su pričali čuo je hitac, no ne zna iz kojeg smjera. Vidio je da je dr. Tomislav Kovačić ranjen. Optuženiku je tada prišao jedan od vojnika bivše JNA i oduzeo mu pušku. Optuženik je rekao da je bio „u prilično pijanom stanju, tako da je taj vojnik valjda mislio da je on i pucao. Ali, nije pucao, već je samo bio jako pijan“. ⁸ Nakon toga taj vojnik je odveo optuženika među civile. Nakon 15 minuta vojnik je izvadio pušku iz kamiona i vratio optuženiku. Rekao mu je da može ići. Petnaest dana nakon toga događaja dr.

⁸ Optužnica ŽDO iz Vukovara, br K-DO-5/06 od 29. prosinca 2006. godine, stranica 7

Tomislav Kovačić je nastavio raditi u ambulanti u Borovu. Kritične zgrade optuženik je razgovarao sa civilom Ljubišom Subanovićem, iz kamiona se sjeća zatočenih civila Josipa Blaževića i jednog čovjeka kome ne zna ime. Od prije rata poznaje Živka Balabana, radili su u Kombinat, ali ga kritičnog dana nije vidio.

Na ročištu za glavnu raspravu dana 28. travnja 2009. godine rekao je da oštećenika nije vidio da leži potrbuške s rukama na zatiljku. Vidio ga je kad je dr. Kovačić prolazio pored njega. Dr. Kovačić je išao od Borova Naselja prema mjestu gdje je bila grupa ljudi. Optuženik je bio u društvu sa Vasom Pivarskim i Slavkom Višekrunom. Ne sjeća se da je kontaktirao sa dr. Kovačićem. Nije krenuo za oštećenikom. Stajao je na nogostupu preko puta „Alastora“. Vidio je da neki ljudi leže potrbuške na zemlji, raspoređivali su ih aktivni vojnici i neki drugi. Nije gledao koji su to ljudi. Nije prilazio tim ljudima, najbliže im je bio na udaljenosti od 10-tak metara. Vidio je da najviše maltretiraju Đuru Hodaka i Eriha Šarića. Ne sjeća se je li vidio Đuru Pećkovskog i Vladimira Kukavicu. Kritične zgrade uopće nije pucao, nije imao razloga pucati. Ne sjeća se da je došao u blizinu osoba koje su eventualno čučale, ne sjeća se da bi pušku stavljao na zemlju. Kod caffè bara „Lion“ zadržao se dva sata. Stalno je imao pušku na ramenu, puška mu nije ispadala, nije ju skidao s ramena. Kada mu je vojnik bivše JNA uzeo pušku, uzeo ju je sa optuženikova ramena. Siguran je da nije pucao, nije bio pijan u toj mjeri da se ne bi sjećao je li pucao ili ne. Poslije 10 – 15 minuta vojnik bivše JNA mu je vratio pušku. Nakon toga je otišao u svoj stan, popeo se stepenicama na IV kat. Ne sjeća se da mu je, osim vojnika bivše JNA koji mu je uzeo pušku, prilazila druga osoba. Taj vojnik ga je smjestio u kamion, gdje je vidio Blaževića. Nakon što je čuo pucanj vidio je da se oko nekoga „muvaju“, ali nije vidio o kome se radi. Siguran je da nije vidio oštećenika dr. Tomislava Kovačića. Odmah ubrzo nakon toga mu je naređeno da ide u kamion, nakon što je ušao u kamion spuštana je cerada, nije dalje mogao vidjeti. Optuženik je rekao da ga je prijavio Josip Blažević. Prije su bili u dobrim odnosima, radili su u istom poduzeću. Na pitanje kako objašnjava da ga je prijavio Josip Blažević ako je s istim bio u dobrim odnosima, optuženik je rekao: „Ja sam ga u kamionu dva puta udario“, nakon čega se ispravio: „Ne sjećam se da sam ga udario“. Rekao je da je 1998. godine u novinama pročitao da je Josip Blažević optuživao 10-tak osoba.

Govori stranaka

Zamjenik ŽDO iz Vukovara rekao je da je tijekom dokaznog postupka utvrđena opstojnost kaznenog djela i utvrđena odgovornost opt. Dušana Zinajića. Svjedoci su suglasno izjavili da su bili zarobljeni, natjerani da legnu na zemlju kod caffè bara „Lion“. Među njima je bio i oštećeni Tomislav Kovačić, civilna osoba. Neki svjedoci su rekli da nisu vidjeli tko je pucao, ali su opisali atmosferu koja je vladala kritične zgrade na kritičnom mjestu. Svjedok Đuro Pećkovski je izrijekom rekao da je hitac ispalio optuženik. Isto je rekao i svjedok Josip Blažević. Iz nalaza i mišljenja sudsko medicinskog vještaka utvrđeno je o kakvoj povredi se radi kod oštećenika, gdje je povreda locirana na oštećenikovo glavi, da je nastala od vatrenog oružja. Iz iskaza vještaka psihijatrijske struke utvrđeno je da je optuženik tempore criminis bio smanjeno ubrojiv u manjem ili srednjem stupnju.

Tijekom postupka obrana je ukazivala da nema kaznenog djela jer su optuženik i oštećenik iste nacionalne pripadnosti. Zastupnik optužbe smatra da se kritične zgrade optuženik obratio konkretnim riječima oštećeniku, da mu je rekao da on zna dobro tko je on, da mu je žena Srpkinja, a on je za Tuđmana. U konkretnom slučaju treba zanemariti nacionalnu pripadnost optuženika i oštećenika. Važno je da je oštećenik u kritično vrijeme bio civil, da je kao civil uživao zaštitu po ženevskim konvencijama.

Zamjenik ŽDO iz Vukovara je rekao da je opt. Dušan Zinajić u konkretno vrijeme postupao suprotno odredbama Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata, od 12. kolovoza 1949. godine. Predložio je da Sud optuženika proglašim krivim i osudi po zakonu.

Tužiteljstvo nije našlo otegotnih okolnosti na strani optuženika. Od olakotnih okolnosti predlaže da se pri odmjeravanju kazne uzme u obzir optuženikova dosadašnja neosuđivanost i smanjena ubrojivost u vrijeme izvršenja djela.

Oštećeni Tomislav Kovačić pridružio se završnoj riječi zamjenika ŽDO iz Vukovara.

Braniteljica opt. Dušana Zinajića rekla je da od 1997. godine, od kada se na Županijskom sudu u Vukovaru sudi za kaznena djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim humanitarnim pravom niti jedna optužnica nije bila na „nestabilnijim nogama“. Kaznenu prijavu protiv opt. Dušana Zinajića podnio je Josip Blažević, a ŽDO iz Vukovara ju je prihvatilo. Podnijeta je petnaest godina nakon kritičnog događaja. Na temelju takve prijave ŽDO iz Vukovara podiglo je optužnicu. Optužnica sadrži tek osnovu sumnje, a ne osnovanu sumnju. Činjenični opis i pravna kvalifikacija optužnice ne zadovoljavaju. U optužnicu je trebalo prepisati odredbu iz Protokola I. Niti danas, u preciziranoj optužnici, nije označen broj Konvencije.

Braniteljica se pitala što je optuženik učinio, a što bi predstavljalo bit kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva. Ovo djelo može počinuti onaj tko izda zapovijed za sustavno zlostavljanje, maltretiranje, ubijanje civilnog stanovništva. Ono što je optuženik učinio individualni je čin alkoholizirane osobe, a ne kazneno djelo ratnog zločina iz čl. 120. st. 1. OKZ RH. Tijekom ovog postupka nije postalo jasno tko je zapovjedio zarobljenim osobama da legnu ispred caffè bara „Lion“, da se zarobljenici muče, zlostavljaju. Rekla je da tijekom dokaznog postupka nije dokazano da bi optuženik počinio djelo koje mu se optužnicom stavlja na teret. U optužnici nema činjeničnog opisa stanja 1991. godine u Borovu Naselju. Navedeno je samo 20. studenoga 1991. godine, okupacija Borovo Naselje. Ovdje mora odgovarati onaj tko je zapovjedio zarobljavanje ljudi, dovođenje ispred caffè bara „Lion“, a ne opt. Dušan Zinajić.

Braniteljica je rekla da je jedino sigurno da tijekom ovog postupka ništa nije dokazano. Za postojanje kaznenog djela iz čl. 120. OKZ RH potrebno je da mora nastati teška posljedica. Kod oštećenika je nastala laka tjelesna povreda. Očito je da između optuženika i oštećenika postoji animozitet. Njezin branjenik je znao da je oštećenik srpske nacionalnosti. Stoga prema njemu nije postupao po nacionalnoj osnovi. Rekla je da tijekom postupka nije utvrđeno da je optuženik pucao, nije nađena puška, nisu nađene čahure. Pitala se zašto je Josip Blažević podnio kaznenu prijavu, zašto kad je svjedočio nije rekao da postoji još jedna osoba koja je eventualno vidjela taj događaj. Rekla je da oštećenik, koji je po struci liječnik, nije prikupio liječničku dokumentaciju o povredi te da nije prijavio optuženika.

Braniteljica je predložila da Sud primijeni načelo „in dubio pro reo“ i donese oslobađajuću presudu.

Opt. Dušan Zinajić pridružio se završnoj riječi svoje braniteljice.

Glavna rasprava je završena.

Presuda će biti objavljena dana 12. lipnja 2009. godine u 10.30 sati.